

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6S/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200087
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7022200087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov JUDr. Mareka Kotoru a JUDr. Tatiány Sabadošovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar.: XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX D. B., proti žalovanému: Centru právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Masarykova 10, 080 01 Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. KaPO 2N 25756/2018, ČRZ: 158987/2018 zo dňa 16.11.2018, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Účastníkom konania právo na náhradu trov správneho súdneho konania a kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. KaPO 2N 25756/2018, ČRZ: 158987/2018 zo dňa 16.11.2018 podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len ako „Zákon o poskytovaní právnej pomoci“) v spojení so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len ako „Správny poriadok“) nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci žalobcovi v právnej veci ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd žiadateľa uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018.

2. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že dňa 28.08.2018 bol žalovanému doručený list žiadateľa (v tomto konaní v procesnom postavení žalobcu), z obsahu ktorého vyplývalo, že žiada o poskytnutie právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadosť nebola podaná na predpísanom tlačive a žiadateľ nepredložil ani žiaden doklad preukazujúci splnenie podmienok pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci, žalovaný správne konanie dňa 04.09.2018 prerušil a zároveň vyzval žiadateľa na predloženie tlačiva žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, ktoré mu bolo zaslané v prílohe označeného rozhodnutia o prerušení konania, ako aj na predloženie vo výzve požadovaných dokladov. Žalobca vyplnené tlačivo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci spolu s prílohami doručil žalovanému dňa 26.09.2018. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí ďalej uviedol, že vo veci právneho sporu, s ktorým sa žiadateľ obrátil na centrum, je daná pôsobnosť centra, pretože ide o občianskoprávnu vec a žalobca na preukázanie skutkového stavu a opodstatnenosti svojho nároku predložil k žiadosti fotokópie týchto dokladov :

- uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018;
- ústavná sťažnosť žiadateľa zo dňa 06.09.2018, porušovateľ: Krajský súd v Prešove, Najvyšší súd Slovenskej republiky a

- odpoveď žiadateľa na výzvu, doručená centru dňa 26.09.2018. Pre potrebu správneho konania žalovaný z webového sídla Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zabezpečil anonymizované znenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/63/2016 zo dňa 23.02.2017.

Žalovaný ďalej konštatoval, že z obsahu predložených dokladov vyplýva, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v ďalšom texte aj : „NS SR“), sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018 súd zastavil konanie o dovolaní žiadateľa proti uzneseniu NS SR sp. zn. 7Sžo/63/2016 zo dňa 23.02.2017, ktorým NS SR podľa § 218 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c prvej vety a § 250t ods. 7 tohto zákona odmietol odvolanie žiadateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2S/42/2015-32 z 18.03.2016. Z uznesenia Krajského súdu v Prešove z 18.03.2016 pritom vyplýva, že týmto rozhodnutím bol zamietnutý ako nedôvodný návrh žiadateľa proti nečinnosti správneho orgánu, a to Okresného úradu Prešov, odboru výstavby a bytovej politiky, v konaní vedenom podľa príslušných ustanovení zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie. V odôvodnení uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sdo/8/2017 z 26.04.2018 (doručené žalobcovi dňa 06.07.2018) súd zároveň uviedol, že konanie zastavil z dôvodu, že neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred Najvyšším súdom. Práve proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal ústavnú sťažnosť (na poštovú prepravu podaná dňa 06.09.2018), v ktorej namietal porušenie práva na spravodlivé súdne konanie s poukazom na čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalovaný v preskúvanom rozhodnutí zaujal stanovisko, že žalobca namietal porušenie svojich základných práv a slobôd rozhodnutím NS SR, ktorým bolo konanie o dovolaní proti uzneseniu NS SR o odmietnutí odvolania zastavené. Zároveň konštatoval, že uznesenie krajského súdu o zamietnutí návrhu, proti ktorému podal žalobca odvolanie, bolo rozhodnutím podľa V. časti vtedy platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku, teda rozhodnutím vydaným v správnom súdnictve. Žiadateľ sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému správne orgánu povinnosť konať a rozhodnúť v primeranej lehote a jeho návrh bol zamietnutý. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu žalovaný mal za to, že rozhodnutím o zastavení konania o dovolaní v tzv. správnom súdnictve nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd žiadateľa, pretože dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné. V tej súvislosti sa odvolal na právne názory vyslovené v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2S/42/2015, ako aj rozhodnutie NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 7Sžo/63/2016 a vychádzal aj z konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej: „niet žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (právny názor vyslovený v rozhodnutí sp. zn. II.ÚS 87/09). Zdôraznil, že kým v civilnom dovolacom konaní najvyšší súd dohliada prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde, správne súdnictvo je charakterizované preskúvaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej sústavy ako sústavy súdnej. Keďže už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, zákonodarcu nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania (IV. ÚS 208/2008). Žalovaný z týchto dôvodov v preskúvanom rozhodnutí uzavrel, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a zo žiadneho ustanovenia Správneho súdneho poriadku nevyplýva jeho prípustnosť proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu v správnom súdnictve, a teda Najvyšší súd nie je v správnom súdnictve dovolacím súdom a nemá právomoc ako dovolací súd konať. Podľa žalovaného tak rozhodnutie o zastavení konania o dovolaní v správnom súdnictve nie je spôsobilé privodiť porušenie základných práv a slobôd žiadateľa v tomto konaní, čím nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, a teda žiadateľ s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci pritom má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytnutie právnej pomoci. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a priložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci, žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v označenej veci nepriznal.

3. Včas podanou správnu žalobou z 22.12.2018, doručenou Krajskému súdu v Košiciach dňa 31.12.2018 žalobca žiadal preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. KaPO 2N 25756/2018, ČRZ: 158987/2018 zo dňa 16.11.2018, navrhol rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Tvrdil, že ako

účastník administratívneho konania bol rozhodnutím správneho orgánu ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch a preskúmané rozhodnutie žalovaného považoval za nezákonné. Namietol, že žalovaný v tejto právnej veci opakovane preukázal svoju zaujatosť, nekompetentnosť, a nekvalifikované posúdenie tejto právnej veci. Nesúhlasil so záverom žalovaného, že vo veci, s ktorou sa na neho obrátil so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci, nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu. Vyslovil názor, že takéto konštatovanie žalovaného je priam až zarážajúce, čo všetko dokáže vymyslieť a zmeniť zákon len preto, aby nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci. Namietol, že aj keď žalovaný vo svojom rozhodnutí uvádza citácie z rozhodnutí súdov, neuvádza podstatné a relevantné ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky vzťahujúce sa na tento predmet sporu. Tvrdil, že následkom výroku žalovaného v preskúmanom rozhodnutí je to, že naďalej bude okrádaný a bude aj ničeny jeho majetok. Rozhodnutie žalovaného považoval za ďalšie šikanózne, nezákonné, účelové a zmätočné rozhodnutie, ktoré nerozhodlo o veci, v ktorej žiadal o právnu pomoc. Vyslovil pochybnosť, či žalovanému skutočne ide o to, aby účastníkovi konania bola priznaná právna pomoc, a to za situácie, keď rozhodnutie žalovaného je zmätočné, nepreskúmateľné z nedostatku dôvodov a odôvodnenie jeho rozhodnutia je aj absolútne nedostačujúce a nedáva žiaden zákonný podklad pre výrok rozhodnutia. Žalobné dôvody označil s poukazom na § 191 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. f) a písm. g) Správneho súdneho poriadku, t. j. že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánov verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý uznal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu a došlo aj k podstatnému porušeniu ustanovení v konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. V závere zdôraznil, že žalovaný vo svojich rozhodnutiach neuviedol, že v obdobných konaniach pred žalovaným jeho rozhodnutia už boli vyhlásené za nezákonné viacerými rozsudkami Krajského súdu v Košiciach, ako aj rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení z 25.04.2019 navrhol, aby správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, prípadne ako oneskorene podanú odmietol. Mal za to, že žalobou napadnuté rozhodnutie je zákonné, a preto v celom rozsahu trval na skutkových a právnych záveroch uvedených v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia. Vo vyjadrení zdôraznil, že v zmysle ustanovenia § 182 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len ako „SSP“), správnu žalobu sa musia okrem všeobecných náležitostí podania uviesť aj dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné, t.j. žalobné dôvody. Žalobca však v správnej žalobe neuviedol, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považuje napadnuté rozhodnutie žalovaného za nezákonné, ale v celom rozsahu správnej žaloby vyjadruje len svoj nesúhlas s rozhodnutím žalovaného a konštatuje zmätočnosť, nepreskúmateľnosť a nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Zároveň vo vyjadrení zdôraznil, že vo vzťahu k posúdeniu zrejmej bezúspešnosti sporu trvá na záveroch uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pretože žalobca na výzvu žalovaného neuviedol, ktoré jeho základné práva a slobody boli predmetným uznesením porušené a v čom konkrétne podľa neho toto porušenie spočíva pre prípad, že žalobca konkrétne základné práva a slobody uviesť nevie. Podľa žalovaného inštitút ústavnej sťažnosti neslúži ako ďalšia forma opravného prostriedku v inštančnom postupe, ale slúži na nápravu závažných zásahov do ústavou garantovaných práv a slobôd. Zotrval preto na názore, že Najvyšší súd nie je v správnom súdnictve dovolacím súdom a nemá právomoc ako dovolací súd v správnom súdnictve konať, preto rozhodnutie o zastavení konania o dovolaní v správnom súdnictve podľa názoru žalovaného nie je spôsobilé privodiť porušenie základných práv a slobôd žiadateľa v tomto konaní. V závere vyjadrenia zdôraznil, že žalobca nebol schopný označiť, ktoré jeho základné práva a slobody boli predmetným uznesením Najvyššieho súdu porušené, prípadne uviesť, v čom konkrétne podľa neho toto porušenie spočíva, preto možno prijať záver, že ide len o snahu žalobcu využiť inštitút ústavnej sťažnosti ako ďalšiu formu opravného prostriedku vyjadrujúcu jeho nespokojnosť s predmetným rozhodnutím.

5. Žalobca v replike z 28.08.2019 vyslovil názor, že žalovaný správny orgán sa opätovne nevyjadruje k podanej správnej žalobe, ale opisuje udalosti, resp. chronologický postup jednotlivých úkonov v danej veci a opätovne iba uvádza, ako má vyzerat' správna žaloba a čo má obsahovať. Vo vzťahu k tomu, aké jeho základné práva a slobody boli porušené, žalobca uviedol, že zo strany žalovaného ide o hrubú aroganciu, pretože práve preto žiadal o právnu pomoc, aby kvalifikovaný právny zástupca presne takéto práva a slobody označil. Opakovane sa odvolal na platnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

republiky, ako aj bližšie nešpecifikované rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, v ktorých je uvedený výklad hodnotenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Na základe týchto skutočností trval v celom rozsahu na podanej správnej žalobe.

6. Žalovaný sa k podanej replike duplikou nevyjadril napriek tomu, že táto mu spolu s výzvou súdu bola doručená dňa 29.11.2019.

7. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo pred správnym súdom dňa 15.01.2020 v neprítomnosti zástupcu žalovaného (neúčast' žalovaného bola ospravedlnená podaním z 07.01.2020 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, pričom vyslovil súhlas, aby sa konalo aj v ich neprítomnosti) žalobca na upresnenie správnej žaloby doplnil, že zástupca žalovaného sa nezúčastňuje žiadnych pojednávaní, kde ako účastník vystupuje žalobca, pričom vo väčšine prípadov, s ktorými sa obrátil o pomoc na centrum právnej pomoci, mu žiadna právna pomoc poskytovaná nie je, čo žalovaný odôvodňuje tým, že neboli kumulatívne splnené všetky tri zákonné podmienky pre jej poskytnutie. Namietal nesprávnosť právneho záveru žalovaného o tom, že nie je vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu pred Ústavným súdom Slovenskej republiky a v celom rozsahu nesúhlasil s odôvodnením preskúmaného rozhodnutia žalovaného. Podľa názoru žalobcu žalovaný v preskúmanom rozhodnutí rozhodol o veciach, ktoré mu vôbec neprislúcha rozhodovať, pretože o zrejmej bezúspešnosti môže rozhodnúť iba súd, a nie centrum právnej pomoci. Opakovane sa odvolal na judikatúru tak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach týkajúce sa problematiky posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu a poukázal aj na právne závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/61/2013, kde otázka bezúspešnosti je veľmi podrobne rozobratá a vysvetlená.

8. Správny súd následne rozsudkom č. k. 7S/189/2018-51 vyhláseným dňa 29.01.2020 správnou žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného sp. zn. KaPO 2N 25756/2018, ČRZ: 158987/2018 zo dňa 16.11.2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozsudku uviedol, že predmetom súdneho prieskumu v tejto veci bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým žalobcovi ako žiadateľovi o právnu pomoc vo veci podanej ústavnej sťažnosti zo 06.09.2018 proti rozhodnutiu, ktorým bolo zastavané konanie o ním podanom dovolaní vo veci týkajúcej sa správneho súdnictva, nebola právna pomoc priznaná, a to z dôvodu, že žalovaný s ohľadom na okolnosti danej veci prijal záver, že vo veci, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného so žiadosťou o právnu pomoc, nie je vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, a preto žalobca nespĺnil zákonom ustanovené podmienky upravené v § 6 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Pri takomto type súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov na základe všeobecnej správnej žaloby je podľa § 135 ods. 1 SSP pre správny súd rozhodujúci stav konania v čase právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu - t.j. v tomto prípade v čase jeho doručenia žiadateľovi o právnu pomoc, t.j. žalobcovi v tomto konaní. Po doručení rozhodnutia, ktorým bolo zastavené dovolacie konanie, žalobca proti uzneseniu Najvyššieho súdu podal na Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť, podanú na poštovú prepravu dňa 06.09.2018, v ktorej namietal porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky) a porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Z obsahu administratívneho spisu, ako aj správnej žaloby a neskôr aj z repliky žalobcu vyplýva, že žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie právnej pomoci v dvoch rovinách, a to prvej, týkajúcej sa pomoci pri identifikácii jeho základných práv, ktoré boli, resp. mohli byť porušené rozhodnutím Najvyššieho súdu a druhej, ktorá sa týka priamo samotného zastupovania v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti. Správny vyhodnotil právny záver žalovaného z preskúmaného rozhodnutia, že dovolanie v správnom súdnictve v zásade nie je prípustné (tento záver vychádza z platnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho súdu), zároveň však pokladal za potrebné zdôrazniť, že žalobca nežiadal o právnu pomoc v konaní pred dovolacím súdom (Najvyšší súd), ale v konaní pred Ústavným súdom, na základe jeho ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu v dovolacom konaní. Žiaden zo zákonných predpisov nebráni žalobcovi podať na Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť, ak má za to, že rozhodnutím všeobecného súdu bol poškodený na jeho ústavných právach, avšak zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov a zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje podmienky, za akých je takáto ústavná sťažnosť fyzickej osoby prípustná, a aké podmienky musia byť splnené, aby sa ústavnou sťažnosťou mohol Ústavný súd Slovenskej republiky aj zaoberať. Uvedené posúdenie podľa názoru správneho súdu bolo plne v právomoci Ústavného

súdu Slovenskej republiky, ktorý podaný návrh predbežne prerokuje, a ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu. V tejto súvislosti bolo poukázané aj na právne závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7Sžo/55/2016 z 28.03.2018, týkajúcej sa skúmania podmienok pre poskytnutie právnej pomoci, kde pri hodnotení zrejmej bezúspešnosti sporu, ktorého sa právna pomoc mala týkať, výslovne uviedol právny názor, že pri posudzovaní bezúspešnosti sporu Centrum právnej pomoci prihliada len na formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa a zamietnutie žiadosti z tohto dôvodu bude prijateľné iba v zrejmých prípadoch, napr. uplynutie prekluzívnej lehoty a pod. Aj iné rozhodnutia najvyššej súdnej autority podporujú tento právny názor, že úlohou centra právnej pomoci je prípadnú bezúspešnosť hodnotiť iba z pohľadu splnenia procesných predpokladov, nie však z pohľadu hodnotenia výsledku sporu z vecnej stránky, čím by mohlo dôjsť k prejednanému sporu a k zásahom do právomoci iných, teda aj súdnych orgánov. Z týchto dôvodov správny súd preskúmané rozhodnutie žalovaného vyhodnotil ako nesprávne, pretože žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci nielen v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ale aj právnej pomoci pri identifikovaní, resp. pomenovaní tých jeho základných práv, ktoré mohli byť, resp. boli porušené označeným rozhodnutím Najvyššieho súdu.

9. Proti rozsudku správneho súdu č. k. 7S/189/2018-51 zo dňa 29.01.2020 podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalovaný, ktorý v dôvodoch kasačnej sťažnosti správne súdu vyčítal nesprávnosť jeho záveru o tom, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie právnej pomoci v dvoch rovinách, z ktorých prvá sa týkala pomoci pri identifikácii základných práv žalobcu, ktoré boli, resp. mohli byť porušené rozhodnutím Najvyššieho súdu, a druhá sa týkala priamo samotného zastupovania v konaní pred Ústavným súdom o jeho ústavnej sťažnosti. Namietal, že skutočnosť, o akú právnu pomoc žalobca žiadal, nemohla vzhľadom na časovú a logickú nadväznosť vyplývať z jeho podaní doručených súdu po vydaní napadnutého rozhodnutia žalovaného o nepriznaní právnej pomoci, ale vyplývalo to z jeho listu o právnu pomoc a následne doručenej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Dal do pozornosti, že žalobca vo svojom liste o právnu pomoc uviedol, že žiada o určenie kvalifikovaného právneho zástupcu z radov advokátov vo veci ústavnej sťažnosti pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. V doručenej žiadosti v časti C. zase uviedol, že žiada o právnu pomoc a zastupovanie v rámci súdneho konania, ktoré sa týka už vydaného súdneho rozhodnutia. Z uvedeného podľa žalovaného možno jednoznačne vyvodiť, že žalobca požiadal o zastupovanie v konaní pred súdom. Zdôraznil, že žalobca v časti C. žiadosti o poskytnutie právnej pomoci neuviedol, že žiada o právne poradenstvo, či už pre prípad identifikácie jeho základných práv a slobôd, ktoré mali byť rozhodnutiami a postupom súdu porušené, alebo pre prípad analýzy, či týmito rozhodnutiami a postupom súdov mohlo k takému porušeniu dôjsť. Keďže žalobca vo svojom liste o právnu pomoc výslovne uviedol, že žiada o zastupovanie v konaní pred súdom, bol vyzvaný, aby uviedol, ktoré jeho základné práva a slobody boli porušené, a tiež aby uviedol, v čom konkrétne podľa jeho názoru toto porušenie spočíva. Zastával názor, že ak žalobca mienil využiť inštitút ústavnej sťažnosti, a byť v tejto veci zastúpený štátom hradeným advokátom, bol povinný žalovanému svoju žiadosť o právnu pomoc zdôvodniť a opísať rozhodujúce skutočnosti preukazujúce jeho nárok. Mal za to, že žalobca nemôže žalovaného stavať do pozície, keď uvádza, že dôvody ústavnej sťažnosti a identifikáciu základných práv a slobôd doplní až žalovaný ustanovený advokát, a tým žalovanému znemožňovať posúdiť podmienku vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Vo vzťahu k uvedenému dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/53/2018 zo dňa 17.12.2019. Ďalej uviedol, že žalobca na výzvu žalovaného výslovne odmietol uviesť, ktoré jeho základné práva a slobody mali byť porušené a ani neuviedol, v čom podľa neho toto porušenie spočíva, predložil však fotokópiu ním podanej ústavnej sťažnosti, žalovaný teda pri posudzovaní podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu vychádzal zo zdôvodnenia žalobcom podanej ústavnej sťažnosti. Žalobca v tejto zrekapituloval priebeh konania na Krajskom súde v Prešove a na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Zároveň žalobca uviedol, že rozhodnutie Krajského súdu v Prešove považuje za nezákonné a postupom súdu došlo k odňatiu jeho práva konať pred súdom. Žalovaný napokon ohľadom uvedeného poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/9/2016 zo dňa 30.11.2017. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že v intenciách vylúčenia zrejmej bezúspešnosti posúdil, že postup a rozhodnutie o zastavení konania o opravnom prostriedku z dôvodu jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov, ktoré podľa listu a žiadosti o právnu pomoc žalobca mienil napadnúť ústavnou sťažnosťou, nie je spôsobilé prívodiť porušenie základných práv a slobôd žalobcu, a tak navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril podaním z 11.06.2020. Rozsudok správneho súdu označil za zákonný, dostatočne a konkrétne odôvodnený vo vzťahu k príslušným ustanoveniam Zákona o poskytovaní právnej pomoci a navrhol, aby kasačný súd podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, následne rozsudkom sp. zn. 2Sžk/18/2020 zo dňa 15.12.2021 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/189/2018-51 zo dňa 29.01.2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Kasačný súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 2Sžk/18/2020 zo dňa 15.12.2021 uviedol, že: „Z ustanovenia § 1 zákona č. 327/2005 Z. z. vyplýva jeho účel, a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Jednou z takýchto podmienok je skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z.). Samozrejme, nie je úlohou správneho orgánu prejednávať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z. z. z vecnej stránky. Za plne opodstatnené však treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času alebo ak je v dôkaznej núdzi. Za obdobnú treba považovať i situáciu, ak žiadateľ vyvracia skutočnosti, ktoré už boli záväzne vyriešené v iných konaniach, alebo ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov.

Taktiež je potrebné uviesť, že ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí správny orgán pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, má prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v jeho kompetencii a závisí od okolností konkrétneho prípadu. K otázke posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu Centrom právnej pomoci zaujal názor aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 253/2013-24 zo dňa 25.04.2013, v ktorom konštatoval, že „Posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. je pritom len posúdením splnenia jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná. Sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z. osobám v materiálnej núdzi.“ Z vyššie uvedeného vyplýva právomoc žalovaného pri analyzovaní splnenia podmienok ustanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.

V predmetnej veci z rozhodnutia žalovaného vyplynulo, že zrejmu bezúspešnosť žalobcu v spore v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. vzhliadol v tom, že žalobca nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov. Konkrétne šlo o to, že rozhodnutím o zastavení konania o dovolaní v správnom súdnictve nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd žiadateľa, keďže dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné (v konaní o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo/63/2016 zo dňa 23. februára 2017, vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sdo/8/2017). Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a zo žiadneho ustanovenia Správneho súdneho poriadku nevyplýva jeho prípustnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve, a teda najvyšší súd nie je v správnom súdnictve dovolacím súdom a nemá právomoc ako dovolací súd konať (žalovaný pri rozhodovaní aplikoval znenie Správneho súdneho poriadku účinné ku dňu vydania preskúmaného rozhodnutia žalovaného). Žalovaný práve uvedené považoval za právne relevantnú okolnosť, ktorá odôvodňuje záver o zrejmej bezúspešnosti žalobcu v súdnom preskúmaní konaní, keď podanie dovolania v správnom súdnictve vedie bez ďalšieho k zastaveniu konania, t. j. k nemožnosti dosiahnuť úspech v konaní z procesných dôvodov na strane žalobcu.

S ohľadom na vyššie uvedené sa kasačný súd s názorom správneho súdu, ktorý zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného z dôvodu, že žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci nielen v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ale aj o právnu pomoc pri identifikovaní jeho základných práv, ktoré mohli byť porušené označeným rozhodnutím najvyššieho súdu, nestotožňuje a jeho rozhodnutie považuje za nesprávne. Predovšetkým pokladá za potrebné prisvedčiť správnosti postupu žalovaného, ktorý pokiaľ postupoval tak, že žalobcu, ktorý v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci opomenul poukázať na relevantné skutočnosti, vyzval, aby uviedol, ktoré jeho základné práva a slobody boli porušené, a tiež aby uviedol, v čom konkrétne podľa jeho názoru toto porušenie spočíva, naplnil tak literu aj zmysel § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., zakotvujúceho osobitné kritériá na posúdenie zrejmej bezúspešnosti, pričom je zjavné, že sa tým na žalovaného neprenáša právomoc súdu, ale sleduje sa tým efektívnosť poskytovania právnej pomoci. Preto výzva na doplnenie žiadosti zo strany žalovaného nebola neprimeraná ani inak nezákonná.

Posudzujúc ďalej nastolenú otázku správnosti záveru krajského súdu o nevyhnutnosti zrušiť preskúmané rozhodnutie žalovaného, pokladá kasačný súd za potrebné dať do pozornosti doterajšiu judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorej vyslovil právny záver, podľa ktorého „nieť žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

Ústavný súd Slovenskej republiky taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že: „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť mätúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

Pre úplnosť kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve. V jeho publikovanom znení Ústavný súd Slovenskej republiky akceptuje výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné, ako súladný so základným právom na súdnu ochranu.

S poukazom na vyššie uvedené kasačný súd zastáva názor, že žalovaný pri posudzovaní splnenia podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti v spore podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. postupoval v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z., teda žalovaný správne zohľadnil povahu procesného nedostatku na strane žalobcu, resp. v ňom správne vzhladol zrejmu bezúspešnosť žalobcu v spore.“ Záverom kasačný súd uviedol, že úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude vo veci opätovne rozhodnúť s tým, že je viazaný právnym názorom kasačného súdu, pričom pri svojom opätovnom rozhodovaní vezme do úvahy aj argumentáciu žalovaného obsiahnutú v podanej kasačnej sťažnosti.

13. Krajský súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. SSP, rozhodujúc o všeobecnej správnej žalobe, opätovne preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného, po oboznámení sa s úplným administratívnym spisom správneho orgánu a písomných podaní žalobcu a žalovaného v konaní pred správnym súdom nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 23.02.2023. Na pojednávanie sa nedostavili žalobca, ani žalovaný. Žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, avšak súhlasil, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá bez jeho prítomnosti. Žalobca písomným podaním doručeným správne súdu dňa 13.02.2023 ospravedlnil svoju neúčast' rodinnými, zdravotnými a finančnými dôvodmi, ktoré nijako bližšie nešpecifikoval a zároveň žiadal pojednávanie odročiť. Keďže odročenie pojednávania zhodne nenavrhli účastníci konania a žalobca ním tvrdené dôvody neprítomnosti žiadnym spôsobom nepreukázal, správny súd tieto žalobcom prezentované dôvody nemohol vyhodnotiť ako závažné tak, aby bolo možné konštatovať, že boli splnené podmienky na odročenie pojednávania podľa § 115 SSP. Na základe uvedených dôvodov správny súd postupom podľa ust. § 114 SSP konal v neprítomnosti účastníkov konania. Po podrobnom oboznámení sa s obsahom súdneho spisu sp. zn. 7S/189/2018, ako aj zrušujúcim rozsudkom kasačného súdu sp. zn. sp. zn. 2Sžk/18/2020 zo dňa 15.12.2021 (ďalej aj ako „zrušujúci rozsudok“), postupom podľa § 137 ods. 3 SSP

vyhlásil rozsudok, ktorým predmetnú správnu žalobu podľa § 190 SSP zamietol a účastníkom konania právo na náhradu trov správneho súdneho konania a kasačného konania nepriznal.

14. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo na základe podanej správnej žaloby preskúmať zákonnosť postupu, ako aj rozhodnutia žalovaného sp. zn. KaPO 2N 25756/2018, ČRZ: 158987/2018 zo dňa 16.11.2018, ktorým žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd žiadateľa uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018, ktoré rozhodnutie žalovaný založil na tej skutočnosti, že v zmysle ním vykonaného dokazovania vo veci, s ktorou sa žalobca na centrum obrátil, nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žalobca nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc. Za situácie, že nespĺnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci, žalovaný rozhodol tak, ako je to vyššie uvedené.

15. Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

16. Podstatou konania v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť rozhodnutí postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

17. Podľa § 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobu sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

19. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

20. Podľa § 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddžení podľa osobitného predpisu v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“) alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

21. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach,

pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddlžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“).

22. Podľa § 6 ods. 1 písm. b) Zákona o poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.

23. Podľa § 8 Zákona o poskytovaní právnej pomoci, pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

24. Podľa § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

25. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci písomným podaním z 16.08.2018 označeným ako „Žiadosť o určenie kvalifikovaného právneho zástupcu z radov advokátov vo veci ústavnej sťažnosti pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“ Z obsahu tejto žiadosti vyplýva, že žalobca žiadal o právnu pomoc v konaní proti uzneseniu NS SR sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018. Reakciou žalovaného na predmetné podanie bolo rozhodnutie žalovaného o prerušení správneho konania č. sp. KaPO 2N 25756/2017, ČRZ: 121845/2018 zo dňa 04.09.2018, ktorým zároveň vyzvalo žiadateľa, aby predložil vypísané a na príslušných miestach podpísané tlačivo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, ktoré mu bolo zaslané v prílohe, a pre vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu predložil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018 spolu s vyznačenou právoplatnosťou, uviedol, ktoré jeho základné práva a slobody boli týmto uznesením porušené, uviedol, v čom konkrétne podľa jeho názoru spočíva porušenie označených základných práv a slobôd a v prípade, ak ústavnú sťažnosť už podal, predložil jej fotokópiu spolu so všetkými prílohami a dokladom preukazujúcim dátum jej podania na súde. Zároveň bol vyzvaný, aby predložil aj vo výzve označené doklady pre potreby posúdenia stavu materiálnej núdze. Žalobca na výzvu reagoval predložením Žiadosti o poskytnutie právnej pomoci na predpísanom tlačive z 23.09.2018, v ktorej označil, že žiada o právnu pomoc vo veci, v ktorej „ide o žalobu proti nečinnosti správneho orgánu - Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie Mieru 3, 081 92 Prešov. Táto žaloba bola podaná po tom, čo Stavebný úrad a Okresný úrad Prešov boli neustále upozorňovaní na nezákonnú stavbu v rozpore so stavebným zákonom, boli mu zasielané materiály a neurobil nič! Umožnil výstavbu v rozpore so zákonom“. Z obsahu žiadosti ďalej vyplýva, že žiada o právnu pomoc a zastupovanie v rámci súdneho konania, ktoré sa týka už vydaného súdneho rozhodnutia Ústavného súdu (neznámej sp. zn. vo veci ústavnej sťažnosti s doručením rozhodnutia dňa 06.07.2018). Z obsahu administratívneho spisu zároveň vyplýva, že tento obsahuje fotokópiu Ústavnej sťažnosti sťažovateľa A. B. C. z 06.09.2018, kde ako porušovateľa sú označení 1/ Krajský súd v Prešove (uznesenie sp. zn. 2S/42/2015-32 zo dňa 18.03.2016) a 2/ Najvyšší súd Slovenskej republiky (uznesenia sp. zn. 7Sžo/63/2016 a sp. zn. 1Sdo/8/2017). Žalobca tak podal ústavnú sťažnosť „proti porušovaniu základných práv na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy SR) a porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky.“

26. Z obsahu uznesenia NS SR sp. zn. 7Sžo/63/2016 zo dňa 23.02.2017, ktoré je obsiahnuté v administratívnom spise žalovaného vyplýva, že Krajský súd v Prešove uznesením z 18.03.2016 č. k. 2S/42/2015-32 podľa § 250t ods. 4 OSP zamietol nedôvodný návrh navrhovateľa proti nečinnosti správneho orgánu v konaní vedenom podľa zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie, ktorým sa navrhovateľ domáhal vyslovenia povinnosti odporcu konať v zmysle Správneho poriadku vo veci jeho práva byť účastníkom správneho konania vo veci vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre označených stavebníkov. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, o ktorom správny orgán druhého stupňa nerozhodol. Proti rozhodnutiu stavebného úradu nebolo podané odvolanie zo strany účastníkov stavebného konania, stavebné konanie bolo právoplatne ukončené a správny orgán druhého stupňa, t.j. Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky preto nemal žiadnu právomoc vo veci v tomto štádiu stavebného konania konať. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7 Sžo/63/2016 zo dňa 23.02.2017 odmietol odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove vyššie uvedenej sp. zn., čo odôvodnil

tým, že odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (§ 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246 ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250t ods. 7 O.s.p.).

27. Z obsahu uznesenia NS SR sp. zn. 1Sdo/8/2017 zo dňa 26.04.2018 obsiahnutého v administratívnom spise vyplýva, že predmetným uznesením NS SR zastavil konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/63/2016 z 23.02.2017 (podľa § 452 ods. 1 SSP), čo odôvodnil tým, že v správnom súdnictve s poukazom na platnú judikatúru (napr. Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 87/09, sp. zn. IV. ÚS 208/08, ako aj rozhodnutia NS SR) dovolanie neprichádza do úvahy.

28. Správny súd v rámci preskúmania správnou žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného po zrušujúcom rozsudku nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mohli odôvodniť odklon od záverov prijatých kasačným súdom v zrušujúcom rozsudku, preto plne rešpektujúc povinnosť viazanosti právnym názorom kasačného súdu, správny súd pri opätovnom rozhodovaní v predmetnej veci vychádzal z právnych záverov kasačného súdu uvedených v bode č. 12 tohto rozsudku, ktoré si v celom rozsahu osvojil a v plnej miere na ne odkazuje.

29. Nad rámec uvedeného správny súd dopĺňa, že dôsledne aplikujúc ust. § 469 SSP v súvislosti s oprávnením žalovaného posudzovať zrejmu bezúspešnosť sporu poukazuje na žalovaným zmienený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd“) sp. zn. 8Sžo/9/2016 zo dňa 30.11.2017, na ktorý v zrušujúcom rozsudku poukázal tiež Najvyšší súd a ktorého závery v zrušujúcom rozsudku tiež použil. Správny súd má s ohľadom na záver Najvyššieho súdu rovnako za to, že žalovaný v rámci rozhodovania o poskytovaní právnej pomoci je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať prípadnú zrejmu bezúspešnosť sporu v právnych veciach, v súvislosti s ktorými sa žiadatelia domáhajú priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci. V prípade, že žalovaný dospeje k záveru o zrejmej bezúspešnosti sporu, dôsledkom tohto záveru je však len vydanie rozhodnutia o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žiadateľovi. Konštatovanie zrejmej bezúspešnosti sporu v rozhodnutí Centra právnej pomoci má účinky len v rámci konania o poskytnutí právnej pomoci a v žiadnom prípade nie je spôsobilé prejedikovať právne následky, v danom prípade konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Rozhodnutím o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žiadateľ prichádza len o možnosť využitia systém poskytovania právnej pomoci vytvoreného štátom, neprichádza však o možnosť uplatňovať svoje práva, napr. aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ak je presvedčený o svojom úspechu v takomto konaní. Posúdenie žalovaným a najmä samotné rozhodnutie, ktoré je jeho výsledkom, má do určitej miery pre žiadateľa aj odporúčací charakter, resp. plní preventívnu funkciu s cieľom ochrániť žiadateľa od vstupu, či pokračovania v súdnom konaní, ktorého úspešný výsledok pre neho s najväčšou pravdepodobnosťou nemožno očakávať a môže byť spojený s negatívnymi dôsledkami. Ak sa žiadateľ napriek tomu rozhodne iniciovať, či pokračovať v súdnom konaní v presvedčení, že bude v spore úspešný, musí byť uzrozumený s prípadnými negatívnymi dôsledkami, ktoré sú so súdnym konaním spojené. Právne predpisy procesného charakteru naprieč právnym poriadkom Slovenskej republiky vzhľadom na charakter jednotlivých konaní nimi upravených, s cieľom zamedzenia zneužitia práva, či jeho bezúspešného uplatňovania, vyžadujú od účastníkov konania splnenie podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom. Ide o plne legitímny nástroj, ktorého cieľom je jednak zabezpečiť profesionalitu konaní, ktorých špecifickosť si to vyžaduje, ale tiež, ako už bolo uvedené, obmedziť možnosť zneužitia práva, či jeho bezúspešného uplatňovania. Obdobný „preventívny mechanizmus“, jednou z úloh ktorého je obmedziť možnosť zneužitia práva, či jeho bezúspešného uplatňovania, je obsiahnutý aj v právnej úprave poskytovania právnej pomoci, kedy Centrum právnej pomoci prostredníctvom svojich zamestnancov disponujúcich náležitým právnickým vzdelaním a odbornosťou, aplikuje ustanovenia Zákona o poskytovaní právnej pomoci tak, aby bolo v súlade s cieľom uvedeným v ust. § 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci zabezpečené poskytovanie právnej pomoci v rozsahu ustanovenom zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, ale zároveň aby prostredníctvom tohto „nástroja“ nedochádzalo k zneužitiu práva, či jeho bezúspešného uplatňovania.

30. Správny súd pri súdnom prieskume rozhodnutia žalovaného dospel s ohľadom na vyššie podrobne opísaný skutkový stav, že žalovaný v prípade postupu vedúcemu k vydaniu správnou žalobou napadnutého rozhodnutia, ako aj pri vydaní správnou žalobou napadnutého rozhodnutia konal ako orgán vecne príslušný na konanie, zadovážil si dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, konal v súčinnosti so žiadateľom a správnou žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade

s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi, keďže obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Správny súd rovnako nezistil žiadne procesné pochybenia v procesnom postupe žalovaného, ktoré by prípadne mohli mať za následok zrušenie preskúmaného rozhodnutia. V správnu žalobou napadnutom rozhodnutí žalovaného žalovaný jasne a určito formuloval svoje závery a tieto náležitým spôsobom a zrozumiteľne odôvodnil. Z obsahu administratívneho spisu a správnu žalobou napadnutého rozhodnutia má správny súd za to, že postup a rozhodnutie žalovaného nemožno hodnotiť ako nezákonné, vybočujúce z právneho rámca, ktorý žalovanému priznáva Zákon o poskytovaní právnej pomoci, keďže je založené nielen na jeho právnych záveroch vykazujúcich znaky vnútornej logiky, ale aj na rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, čo podľa správneho súdu pre potreby hodnotenia splnenia podmienok na poskytnutie právnej pomoci žalovaným postačuje na vyslovenie záveru o tom, že v danom prípade nebola splnená podmienka vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Za takéhoto stavu správny súd sa stotožnil so záverom žalovaného, že vo veci, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci, nebola vylúčená zrejme bezúspešnosť sporu, čím žalobca nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

31. S poukazom na uvedené považoval správny súd všeobecné námietky žalobcu uvedené v správnej žalobe za nedôvodné a po dôkladnom zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností a na ich základe, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 190 SSP správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

32. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 3 SSP a § 168 SSP, v zmysle ktorých účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal vo veci úspech celkom, ani sčasti a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

33. Senát správneho súdu vo veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto uznesenia. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).